

Atzeneta del Maestrat

ÈPOCA X N° 4

Hivern 2014

SUMARI

OPINIÓ MUNICIPAL..... 3

DES DE CA LA VILA 4

L'AODL INFORMA..... 7

NOTÍCIES MUNICIPALS 9

SERVEIS SOCIALS 16

DES DEL COL-LEGI..... 17

MEDI AMBIENT..... 20

CONTAN'S ALGUNA COSA.. 23

COL-LABORACIONS 24

SABEU ON ÉS?..... 30

EL TEMPS..... 31

ATZENETA EN IMATGES 35

RACÓ FOTOGRÀFIC 36

Aprovació definitiva del Pressupost General 2014

Finalitzades les obres al carrer Ordre de Montessa

Agenda

HORARIS

AJUNTAMENT:

De dilluns a divendres
de 9h a 14h.

Dissabte de 9h a 13h.

www.atzenetadelmaestrat.es

ESCOMBRARIES:

a partir de les 20h.

RECOLLIDA D'OBJECTES

VOLUMINOSOS:

el quart dimecres de cada mes.

CEMENTERI:

tots els diumenges (hivern de 15h
a 17h i estiu de 16h a 18h).

ALTRES SERVEIS A L'AJUNTAMENT

ASSISTENTA SOCIAL

I PSICÒLOGA:

dilluns de 10'30 a 14h al CSP.

ARQUITECTA MUNICIPAL:

dimarts de 10h a 14h. a l'ajunta-
ment.

VETERINARI:

dimecres de 10h a 11h.

a l'ajuntament

NOTARI:

dijous cada 15 dies a l'ajuntament.

DEPENDÈNCIA:

DE 12,30h a 13,30h (28-03-2014;
24-04-2014) a l'ajuntament.

TELÈFONS D'INTERÉS

AJUNTAMENT

Telf. 964 37 00 18

Fax. 964 37 02 98

Veterinari, notaria i dependència 964 37 01 82

CENTRE SOCIAL

POLIVALENT (CSP) 964 37 09 19

CENTRE DE SALUT 964 37 05 43

Guàrdies 698 614 472

FARMÀCIA 964 37 00 54

COL·LEGI PÚBLIC 964 73 82 50

BANKIA 964 37 00 53

BBVA

964 37 00 04

BANTIERRA 964 37 01 64

GUÀRDIA CIVIL 964 37 00 63

CASA ABADIA 964 37 03 36

EXTENSIÓ AGRÀRIA 964 32 00 26

AUTOS HICID 964 32 01 22

EMERGÈNCIES 112

INFORMACIÓ 012

GUÀRDIA CIVIL 062

HOSPITAL GENERAL 964 72 65 00

H. PROVINCIAL 964 35 97 00

HORARI D'AUTOBUSUS

ATZENETA - L'ALCORA CASTELLÓ

ATZENETA

Eixida 6'30 hores

L'ALCORA

Arribada 7'30 hores

Eixida 19'30 hores

CASTELLÓ

Arribada 8'00 hores

Eixida 18'00 hores

ATZENETA

Arribada 19'30 hores

VISTABELLA - ATZENETA CASTELLÓ

VISTABELLA

Eixida 6'00 hores

ATZENETA

Arribada 6'50 hores

Eixida 7'00 hores

CASTELLÓ

Arribada 8'30 hores

Eixida 15'30 hores

ATZENETA

Arribada 16'50 hores

Eixida 17'00 hores

VISTABELLA

Arribada 18'00 hores

EDICIÓ:

Ajuntament d'Atzeneta

REDACCIÓ:

Ajuntament d'Atzeneta
Anna Vila i Vicent Juan

IMPRESSIÓ I DISSENY:

Imprenta Rosell s.l.

COL·LABORACIONS

La gent que realitzem aquest butlletí volem que estiga obert al major nombre d'opinions. Per això demanem i agraïm la seua col·laboració en forma d'articles, fotografies... Ens ho poden fer arribar a l'Ajuntament o a l'adreça electrònica bimatzeneta@gmail.com. **Col·laboradors de fotografia** Pili Escrig, Arcadio Medall, Arcadio Vidal i Leo Gil.

Opinión Municipal

JOSÉ BARBERÁ
ALCALDE

En esta era de la comunicación casi instantánea y en buena parte digital, el encontrarme con cada una de mis vecinas y vecinos de una manera tradicional, con la palabra escrita impresa en una publicación periódica de baja frecuencia como es este BIM, supone para mí por igual un reto que un privilegio. Y aunque no tengo afán de discursador, sí me complace, de tanto en vez, acercarme a la colectividad de Atzeneta para exponer en voz alta los miedos y los retos, para aproximaros el futuro que viene siempre viene con un proyecto, o eso procuramos, debajo del brazo.

Uno es consciente de que los pueblos y las obras quedan y los alcaldes pasan, de ahí que entiendo que si ya los personalismos debieran quedar al margen en cualquier plano de la política, mucho más en un escenario tan reducido a escala global, pero tan importante para quienes formamos parte de él, como nuestro pueblo. Ser alcalde sólo es un accidente, pero ser atzenetí es una condición, una identidad que prevalece y que perdura.

En virtud de ese posicionamiento personal quisiera, desde aquí, y una vez más, reivindicar un mayor protagonismo para el municipalismo en el marco político presente. La estructura piramidal de poder, donde lo más grande eclipsa y somete a lo más pequeño, no le garantiza, a mi juicio, una igualdad de oportunidades ni de servicios al ciudadano. Y en esa línea igualitaria va encaminada mi actuación

municipal, por encima incluso de banderas, sensibilidades o intereses de partido. Como no me cansaré de repetir, mi pueblo antes que mi partido, mis vecinos antes que mis correligionarios políticos.

Con esta postura no estoy exigiendo un hospital en cada municipio, ni un instituto donde la demografía no lo demande, pero sí la consolidación de unas estructuras de transporte, de información, de instantaneidad, de accesibilidad en definitiva, a la totalidad de los servicios de las ciudades, donde se concentran, por población, los principales recursos de los distintos gobiernos.

Sin embargo, nosotros, los habitantes de Atzeneta y de pueblos semejantes, somos titulares, gestores y gobernantes de un escenario rural que resulta poco menos que imprescindible para el abastecimiento de las ciudades y por esa condición de custodios de un amplio medio geográfico nos hemos hecho merecedores de un trato igualitario.

Necesitamos asfaltar las calles, iluminarlas mejor, ampliar los fondos bibliotecarios, atender a los niños, a los ancianos, a los más desfavorecidos, desarrollar los espacios lúdicos, pero necesitamos también sentirnos parte activa del sistema, necesitamos dejar de ser el último escalón de la pirámide. Exigimos pues ser tratados como ciudadanos de primera y no como habitantes alejados de los núcleos de toma de decisiones clave para regir y encauzar nuestras vidas.

Las nuevas tecnologías permiten esa inmediatez en el acceso a los servicios sin necesidad de

desplazamientos, pero también pueden resultar perversas si no vienen de la mano de actuaciones físicas, tangibles, que aproximen las instituciones al ciudadano y qué institución más próxima y más conocedora de las necesidades individuales que los ayuntamientos.

Soy, lo sabéis, un municipalista convencido y quisiera que convincente. Pero mi voz sólo llega allá donde lo hace mi tenacidad, que no es poca, y que se manifiesta con una frecuencia insistente ante Generalitat, Diputación y cualquier organismo o institución que pueda aportar, a Atzeneta en particular, cualquier oportunidad de consolidación y de crecimiento.

Porque no basta con sobrevivir. Se trata de vivir con la holgura y la dignidad que un espacio geográfico privilegiado como el nuestro requiere, ajustándonos a los tiempos pero no sometiéndonos a ellos.

Nos avala una gestión equilibrada de los recursos económicos y naturales. Hemos demostrado que podemos gestionarnos a nosotros mismos con solvencia, sin caer en lo faraónico, sin sobredimensionarnos pero sin encogernos, siendo consecuentes con nuestro tamaño y a la vez inconformistas.

Quizá no necesitemos más, pero tampoco nos conformamos con menos. Desde mi condición de alcalde persigo el objetivo de crecer, de sumar, de hacernos escuchar desde nuestro ayuntamiento, porque aunque no seamos muchos, sí tenemos y custodiamos mucho.

EL PLE APROVA PER UNANIMITAT EL PRESSUPOST PER AL 2014

Atzeneta ja té pressupost per a l'any en curs. El Ple de la Corporació Municipal va aprovar per unanimitat, en la sessió celebrada el passat 28 de febrer, el pressupost anivellat per a l'any 2014 amb una quantia de 1.087.551,66 euros.

Els comptes van eixir avant per la capacitat de diàleg dels dos grups polítics municipals. Van ser defensats per l'alcalde, qui va dir que estos no deixen de ser unes previsions d'ingressos i gastos que s'aniran adaptant al llarg

de l'any. Els pressupostos són reflexe de la política de contenció de les despeses degudes a la congelació de taxes i arbitris que reflecteixen una solvència municipal d'eficàcia, estabilitat i seguretat.

Entre les partides principals, és en la partida de gastos en béns corrents i serveis el que més despeses suposa per a l'Ajuntament amb més de 499.000 euros. Dins del mateix capítol de despeses cal destacar els subministaments d'energia elèctrica,

fems, festes, reparacions i manteniment, etcètera.

També cal anomenar el capítol d'inversions reals que és el més significatiu amb més de 254.000 euros en obres. Estes inversions, aniran dirigides a projectes determinats reflectits al pressupost, a banda de possibles convenis i ajudes a les diferents administracions públiques i al manteniment de l'activitat i l'ocupació de les empreses locals.

ALTRES PUNTS DEL PLE

Durant la sessió ordinària del Ple de la Corporació Municipal, celebrat el passat dia 28 de febrer, a banda dels pressupostos, també es van aprovar els següents acords:

- Ratificació del Decret sobre sol·licitud d'ajuda a la Conselleria de Presidència i Agricultura, Pesca,

Alimentació i Aigua per al sosteniment de despeses corrents per un import de: 9.926,96 euros

- Es van aprovar les dates de celebració de les Festes Patronals, estes tindran lloc del 15 al 24 d'agost.

- Es va informar de la versió preliminar del Pla General i de l'Informe de

sostenibilitat Ambiental, acordant-se obrir un període d'informació i de consultes a les Administracions públiques afectades i al públic interessat durant un període de 45 dies hàbils, així com sol·licitar dictamen dels municipis limítrofs. Durant el dit termini, podrà ser examinat

a les dependències municipals i a la pàgina web de l'ajuntament.

- Es va ratificar l'expedient de contractació i adjudicació de l'obra de la

construcció de la pista de pàdel.

- En l'apartat de prec i preguntes els components del grup de l'oposició es van interessar per les obres

addicionals de la pista de pàdel, de l'excés de la partida d'equipament per a processos d'informació i per sobrepassar el temps de la convocatòria dels plens.

SUBVENCIONS SOL·LICITADES DURANT AQUEST PERÍODE

- Sol·licitud a la Conselleria de de Presidència i Agricultura, Pesca, Alimentació i Aigua, per al sosteniment de despeses corrents entre l'1 de gener i el 31 de maig de 2014 referents al consum d'electricitat i de telefonia.

- L'ajuntament ha sol·licitat a la Diputació l'adhesió al programa de subvencions publicades en el B.O.P. per a la concessió de beques de formació de dos estudiants per a aquest 2014.

- Atzeneta es va adherir l'any passat al Pla de Condicionament d'Instal·lacions Municipals de la Diputació Provincial per dotar de mitjans i sistemes electrònics per a fer efectiu el dret dels ciutadans als serveis públics. Es pretén disposar de banda ampla

per accedir a internet com element de desenvolupament econòmic i social del territori. Es disposarà de diversos punts d'accés WIFI a emplaçaments de titularitat municipal.

- Subvenció de la Diputació per a la prestació del transport col·lectiu de viatgers corresponent a la

campanya provincial de viatges socioculturals de les persones majors per al 2014.

- Hem demanat a la Diputació segons la convocatòria de subvencions publicades en febrer, el condicionament dels accessos per a Clubs de persones majors durant l'any 2014.

PRESSUPOST GENERAL 2014 BOP N°37

27 de març de 2014

ESTAT DELS INGRESSOS

OPERACIONS CORRENTS	
Impostos directes	295.132,02
Impostos indirectes	15.000,00
Tases i altres ingressos	308.968,02
Transferències corrents	234.691,53
Ingressos patrimonials	93.218,02
OPERACIONS DE CAPITAL	

Transferències de capital	140.530,05
Actius financers	---
Passius financers	12,02
TOTAL INGRESSOS	1.087.551,66

ESTAT DE LES DESPESES

OPERACIONS CORRENTS	
Despeses de personal	286.843,69
Despeses de bens corrents i serveis	499.610,90
Despeses financeres	12,02
Transferències corrents	46.898,02
OPERACIONS DE CAPITAL	
Inversions reals	254.156,98
Transferències de capital	18,03
Actius financers	---
Passius financers	12,02
TOTAL DESPESES	1.087.551,66

RESUM GENERAL

TOTAL INGRESSOS	1.087.551,66
TOTAL DESPESES	1.087.551,66

PLATAFORMA DE GESTIÓ DOCUMENTAL I GESTIÓ D'EXPEDIENTS

PILAR FERRERES
AODL

Aquest ajuntament s'adaptà adaptant dia rere dia a la Llei d'Administració Electrònica, i prova d'això és la utilització de la plataforma denominada GESTIONA des de finals del 2013 per facilitar l'organització i gestió d'expedients administratius.

Aquest sistema ens permet obtenir documents administratius electrònics que gaudeixen de validesa i eficàcia de document original sempre que quedi garantida la seva autenticitat, integritat i conservació, i si escau, la recepció de l'interessat.

Quan els documents estan autenticats amb la signatura electrònica avançada (basa-

da en un certificat reconegut) tindran el mateix valor que els signats amb signatura manuscrita en documents en suport paper.

Més avantatges del Registre d'Entradas i Eixides

Aquesta plataforma incorpora un mòdul que ens permet tramitar des d'una matei-

xa eina el registre d'entrades i sortides de l'ajuntament, tant telemàtiques com manuals.

El mòdul de registre permet la distribució dels documents entre les diferents unitats administratives, podent obrir un nou expedient que inclogui una còpia dels documents de l'anotació o bé incorporar els documents rebuts a un expedient ja obert.

Catàleg de Procediments

Existeix un catàleg més complet i versàtil, permanent-

ment actualitzat ja que ofereix múltiples possibilitats de personalització tant en la tramitació interna com des de la seu. Avalat per un equip jurídic que constantment ho adapta als últims canvis legislatius i novetats jurisprudencials.

L'ajuntament té a la seva disposició diferents plantilles i segons el procediment disposarà dels documents necessaris, beneficiant-se de la funció de fusió de dades bàsiques de l'expedient amb qualsevol document generat, estalviant així el valuós temps que sol perdre's en una tasca mecànica.

Els expedients Electrònics queden arxivats per mitjans electrònics en carpetes electròniques, on es van incorporant els documents que es generin en la seva tramitació.

Els documents signats digitalment s'imprimeixen amb un codi de verificació de signatura que es pot comprovar la seva validesa a la pàgina indicada en el document (<http://atzenetadelmaestrat.sedelectronica.es/>).

TRÀFIC IMPLANTA LA CITA PRÈVIA PER INTERNET O PER TELÈFON

A partir del dia 19 de novembre de 2013 els ciutadans que desitgin fer els seus tràmits a les Dependències Provincials de Trànsit hauran de sol·licitar cita prèvia per internet (www.dgt.es) o cridant al telèfon 060, es pretén així que serveixi com un estalvi de temps i s'evitin esperes innecessàries.

Els ciutadans que acudeixen amb cita prèvia seran atesos amb un dia i hora assignats, així es produeix una distribució més homogènia evitant les aglomeracions a certes franges horàries.

Tràfic també vol evitar

desplaçaments, ja que es pot demanar cita des de qualsevol lloc i hora. A més, el ciutadà pot escollir quan acudir, ja que podrà escollir el dia en el moment de la petició.

Si es sol·licita cita prèvia per internet des de la web de la Direcció General de Trànsit es podrà triar dia i hora, cosa que si ho fa per telèfon se li assignarà automàticament una data i hora.

El ciutadà obtindrà confirmació de la cita en el moment de la seva sol·licitud, sense trucades ni esperes. Si desitja cancel·lar la sol·licitud n'hi ha prou amb telefonar al 060.

Per demanar cita per internet l'interessat haurà de seleccionar el tipus de tràmit a realitzar i complimentar el formulari amb les seves dades personals. Aquesta aplicació permet que els tràmits els puguin realitzar el propi interessat o un representant (si escau, autoritzat). Per a això, haurà d'especificar el nom, cognoms i NIF de la persona que el representarà. A continuació, el sistema informàtic li mostrarà els dies i horaris disponibles. Una vegada triat, s'haurà de confirmar la cita i es podrà obtenir un justificant de la cita.

Notícies municipals

A peu de carrer

A Peu de carrer és un projecte socioeducatiu que és desenvolupa a l'espai públic. Al taller que es va fer al CEIP El Castell d'Atzeneta impartit per un equip d'arquitectes urbanistes, entre el qual és trobava la nostra veïna Ana Escrig. Al diagnòstic de l'espai urbà és van avaluar alguns aspectes de l'entorn del col·legi per a millorar.

Reprenent els objectius i arrel de l'entrevista de representants de l'AMPA amb l'alcalde s'estan executant els millores proposades, al lloc d'aparcament del personal del Centre de Salut s'han posat bollards perquè no dificulten el pas de vianants per la vorera. Es posarà senyalització de zona escolar que, per llei, obliga a circular els automòbils a una velocitat màxima de 20 km/h. S'ha senyalitzat pas de vianants al carrer Mossèn Ricardo. S'ha canviat la parada de l'autobús escolar per a millorar

la seguretat dels alumnes, i s'ha pintat de groc el final del carrer per tal d'evitar que els vehicles deixin més espai per a la circulació de l'autobús.

Exposició d'aus de la terra

Durant el mes de febrer, al Castell del nostre poble ha hagut una exposició fotogràfica impresa en ceràmica d'aus de la terra de l'autor D. Francisco Esteller. Concretament, aquesta exposició va tenir lloc al Saló de l'Ermita del Castell. Amb un gran nombre de visitants que eixien molt satisfets al visitar-la. Fotografies d'aus de tot tipus amb una breu explicació del que hi podem trobar a la imatge.

El nostre amic Estellés

Per commemorar l'any Estellés, el 7 de desembre a la Biblioteca del nostre poble,

Enric Esteve va contar a tots els xiquets i xiquetes d' Atzeneta qui li va descobrir el poeta de Burjassot, quan tan sols era un xiquet que anava a escola i li agradava recitar poesies.

Menuts i grans van gaudir d' un dia diferent de la mà de Trapa Troles que amb la guitarra i amb cançons ben faciletas van anar descobrint la vida del nostre poeta Vicent Andrés Estellés.

Llibre els masos de Benassal

El passat 1 de març es va presentar a la Biblioteca el llibre *Els masos de Benassal*.

Presentat per Santiago Agustina i a càrrec d' Emili Ferrando Puig i Pilar Vidal Monferrer del GRMH de Benassal.

Un llibre que recull la memòria històrica del segle XX de Benassal. La vida quotidiana als masos i un retrat dels habitants de l'època. Un treball que s' ha desenvolupat al llarg de tres anys i que ens apropa més a este poble de la nostra comarca.

Conèixer el Maestrat i la història de la seua gent és conèixer-nos a nosaltres mateixos.

Contacontes

El 4 de gener a la Biblioteca d' Atzeneta ens va visitar un contacontes molt especial, Valentí Piñol. Va fer gaudir a grans i menuts amb els seus contes i les seues animacions. Una vesprada diferent baix una frase molt significativa "Conte cantat, conte explicat". Contes vivents, contats amb gran dinamisme que ens fan gaudir de la paraula i del saber escoltar.

Sant Antoni 2014

Com cada any al nostre poble vam celebrar la festivitat de Sant Antoni. Els dies

17, 18 i 19 de gener grans i menuts van gaudir d'una festa dedicada als animals. Els carrers protagonistes eren carrer Loreto, plaça del Loreto, Travessia Loreto, Calvari i Peiró. Aquest any i com a novetat cal destacar que els clavaris van introduir una manera diferent de repartir els prims i els pastissos. Les pastes anaven juntes amb una bosseta, una proposta mot acceptada pels veïns.

Desde la Parròquia ens han facilitat aquestes **dades de 2014**:

PRIMS I PASTISSOS

Pastissos - 5 arrobes

Prims - 4 arrobes

LA PROPORCIÓ PER ARROBA ÉS

12 litres d'oli

8 litres d'Anís

1 kg de sucre

25 kg de farina

MICA

140 kg de carabassa escorreguda

LA PROPORCIÓ DE LA MICA ÉS:

20 kg de carabassa

12 kg de sucre

3 kg de mel

I com a curiositat, hem trobat a l'arxiu de la parròquia les **dades de 1960** amb els mateixos clavaris, carrer Loreto.

GASTOS

Campaneros 200 pesetas

Pastas 2.713 pesetas

Festa iglesia 306 pesetas

Coro parroquial 160 pesetas

Sermón 300 pesetas

Pollos 440 pesetas

Aportación cuentas 22 pesetas

Total 4.141 pesetas

INGRESOS

Anterior 1.040 pesetas

Boletos 2.630 pesetas

De trigo 210 pesetas

Colecta fiesta 210 pesetas

Limosnas 5.070 pesetas

Pista de pàdel

A principi d'any es va inaugurar la nova pista de padel a Atzeneta. La seua ubicació està al costat del frontó, just enfront de la piscina municipal. El pàdel és un esport que està molt de moda en aquests temps i és un alicient més per als nostres veïns. Per a poder reservar la pista s'ha d'anar al Bazar Merche, agafar dia, hora i comprar una fitxa per 8 euros, la partida te una durada d'hora i mitja.

La seua execució material ascendeix a 29.168,621 euros.

Nou almacén municipal

Al carrer Mossèn Ricardo s'ha habilitat un almacén propietat de l'Ajuntament per guardar les barreres que s'utilitzen a festes. D'aquesta manera no estan a la intemperie a l'hivern i es guarden de la pluja i el sol la resta de l'any.

Concert de nades

Dins de les jornades culturals que ofereixen l'Ajuntament d'Atzeneta durant l'any, al mes de desembre es va fer un concert de nades amb la col·laboració de la Diputació de Castelló. La coral Sant Jaume de Vila-real va actuar a l'església amb una gran acceptació de públic. Tots els veïns que van assistir al concert van quedar encantats amb l'actuació i van gaudir d'una vetllada diferent al nostre poble.

Cavalcada de reis

La cavalcada de reis va ser màgica com cada any per als més menuts, Melcior, Gaspar i Baltasar van arribar a Atzeneta carregats d'alegria i il·lusió. El dia 5 de gener els tres Reis d'Orient van fer el seu recorregut habitual acompanyat pels angelets, fins arribar a l'església del nostre poble. No hi ha res més bonic com fer gaudir a tothom i veure com es dibuixa un gran somriure al rostre dels pares i xiquets al pas dels Reis, vinguts desde molt lluny per repartir felicitat a tots.

Curs de fotografia

El passat mes de febrer es va realitzar al Centre Social Polivalent un curs d' iniciació a la fotografia. Un gran nombre de persones van assistir a les explicacions del president de l' Associació Provincial de fotografia ADOFA. El curs va ser impartit durant tot el matí amb l' objectiu que tots els alumnes adaptaren els conceptes bàsics de la fotografia a les seues càmeres digitals i réflex. Al mateix temps, també es van aportar diferents aspectes relacionats amb la correcta llum, color i posició del subjecte.

Llibre Mossèn Jesús

L' Ajuntament informa que tota aquella persona interessada en obtenir el llibre de Mossèn Jesús passe a fer la sol·licitut per Ca la Vila.

Ja que l'anterior edició es va esgotar i se'n editarà una nova en el moment en el que hi hagen prou comandes.

Restauració

La nostra església, la Parròquia de Sant Bertomeu, té un patrimoni artístic molt important per al coneixement de l' art valencià. I una de les proves més destacades són dos taules d'estil gòtic, anomenades "La Visitación de María a su prima Isabel" i "Un Pasaje martirial de la vida de San Sebastián".

Estos dos quadres han sigut restaurats per CulturArts Generalitat i amb la

col.laboració de la Diputació de Castelló. Són dos pintures molt interessants realitzades a la primera dècada del segle XVI.

Mercat solidari

El passat 21 de decembre es va realitzar al local d'usos múltiples un Mercat Solidari organitzat per diverses associacions i entitats del poble. Un mercat ple d'activitats i productes destinats a recollir diners per recolzar projectes solidaris.

El local estava ple de joguines, decoració nadalenca, llibres i més objectes en bon estat on la seua finalitat era recollir diners per a varies associacions benèfiques. Va tenir molt d'èxit i es van complir totes les expectatives per part de tots. Gràcies a tots per la vostra col.laboració i per recolzar aquestes iniciatives que tant fan falta als més necessitats.

Una iniciativa molt bonica i solidària

per part de tots els participants. Per conscienciar als mes menuts de l'importància de recaudar diners per als altres.

ITV

L'Ajuntament d'Atzeneta els comunica que el pròxim dia 11 d'abril es desplaçarà una Unitat Mòbil d'Inspecció de Turismes. El lloc serà a les escoles velles perquè tots aquells usuaris de vehicles de tracció mecànica que no superen els 2.000kgs. de tara, i que així ho sol·liciten, poden passar la Inspecció Tècnica.

XIII Fira Tradicional

Com cada any al nostre poble es celebra la fira tradicional, artistes que treballen manualment els seus productes plenen la plaça. Gent passejant, mirant, comprant, i menjant bunyols. Ja és tradició el 8 de decembre eixir al carrer i fer ambient per Atzeneta. Un dia de festa que tothom ha de conèixer. i poder gaudir de les nostres tradicions.

Obres al carrer Ordre de Montessa

Degut a les gestions demanant ajuda i finançament per a realitzar un obra d' est-tes característiques, la Diputació de Castelló va signar un conveni amb l' Ajuntament per col.laborar amb la pavimentació del carrer Ordre de Montessa.

Per dur a terme aquest obra també es va demanar autorització a la Conselleria de Cultura, ja que la zona està declarada BIC. Un arqueòleg va visitar les obres per a verificar que no existiren restes dels nostres avantpassats.

El pressupost de l' obra es valora en 98. 000,00 euros i la Diputació Provincial de Castelló ha realitzat una aportació de 68.000,00 euros.

Ara, el carrer Ordre de Montessa és un carrer nou, ampli i amb molta llum. La muralla i la torre estan totalment il.luminades i són elements d' Atzeneta dignes de visita per a turistes, atzenetins i atzenetines.

S' ha llevat el paviment que hi havia anys enrere i s' ha posat un nou paviment de

pedra i llambordes de formigó després de realitzar l' estudi corresponent i arreglar el qui hi havia sota l' antic.

El Castell d' hivern

Un sol de justícia va ser l' element a destacar a la tradicional festa del Castell d' hivern a Atzeneta. Atzenetins i atzenetines van poder gaudir d' un dia molt bonic al nostre paratge natural. Tot va transcórrer amb normalitat i els clavaris ho van fer molt bé per a que els assistents a la festivitat ho tingueren tot en ordre. Moltes gràcies per la vostra col.laboració i per assistir amb molt d' entusiasme a tant senyalada data celebrada al nostre poble.

ACTUACIONES SERVICIOS SOCIALES ATZENETA DEL MAESTRAT

CONSUMO RESPONSABLE

Atzeneta del Maestrat durante el cuarto trimestre de 2013 ha realizado el Programa "Servicio Responsable" se trata de una campaña de prevención del abuso de alcohol, con la finalidad de conseguir un consumo responsable, reducir sus riesgos, y evitar el consumo en menores.

El programa se enmarca en el 'Código de Buenas Prácticas Profesionales en Sector Hostalero' que reúne consejos y recomendaciones sobre la dispensa responsable de alcohol, la protección al menor, la seguridad y control de las instalaciones de los establecimientos públicos, la capacidad de reacción del local ante situaciones de emergencia y, en general, la adecuada prestación del servicio y la atención a los clientes.

TALLER DE AUTOESTIMA

El ayuntamiento de Atzeneta del Maestrat junto con los Servicios Sociales, S.E.A.F.I., está realizando durante el mes de marzo un taller de autoestima.

Este taller tiene como propósito dar apoyo para cambiar la perspectiva desde la cual construir la autoestima. Basándose más en quienes somos y en lo que hacemos que en lo que tenemos. De esta forma convertimos en personas queridas por nosotros mismos y también por los demás.

El objetivo principal es descubrir nuevos recursos y fortalecer los que ya se conocen para ponerlos en práctica en la vida diaria y fortalecer nuestra autoestima.

Está dirigido a todo el pueblo y se realiza los lunes 3, 10, 17, 24 de marzo de 15.30 a 16.45 en Centro Social Polivalente.

ESCUELA DE PADRES

El ayuntamiento de Atzeneta del Maestrat junto con los Servicios Sociales, S.E.A.F.I., ha organizado una escuela de padres.

Tras realizar un sondeo sobre los temas que más preocupan a los padres y madres de la localidad los temas que se trataran son: cómo fomentar la autoestima infantil, la necesidad de poner normas y límites, el refuerzo positivo, hábitos y técnicas de estudio.

El Objetivo Principal de la Escuela de Padres es favorecer el desarrollo integral de los niños así como de sus padres, mejorando las capacidades educativas de estos.

Se realizarán 3 sesiones, 7 de abril, 5 de mayo y 26 de mayo en el centro social polivalente (CSP). Se realizará en horario de mañanas y de tardes para facilitar la asistencia.

Sesión de mañanas de 11:00 a 12:00.

Sesión de tardes de 17.30 a 18.30.

Des del col·legi

JA ARRIBA NADAL!!

Com cada any i coincidint amb les festes nadalenques, a l'escola fem una festa on grans i menuts s'ho passen genial. Cada curs interpreta i canta allò que porten preparant uns quants dies i que els mestres organitzen amb molta il·lusió.

Cada classe, des dels alumnes d'infantil fins als alumnes més majors de primària, van cantar na-

dales americanes al local, davant de pares, alumnes i assistents que observaven amb molt d'entusiasme la seua funció. Van eixir tots encantats i meravellats per les actuacions dels nostres xiquets. Un any més, tot un èxit.

Aquest any i com a novetat, els alumnes més grans de sisé van donar una sorpresa a la resta de l'alumnat interpretant un obra de

teatre que va agradar molt al públic assistent.

El Nadal fa que tots els xiquets riguen i ballen amb una alegria diferent, potser ja pensen que prompte arriben els Reis a les seues cases. És una festa molt especial i bonica que preparen els alumnes amb molta il·lusió. Nadales cantades amb la innocència dels més menuts del nostre poble.

ELS XIQUETS DE LA NOSTRA ESCOLA CELEBREN EL DIA DE L'ARBRE I EL DIA DE LA PAU AMB ELS COL·LEGIS DE VISTABELLA, BENAFIGOS I LES USERES.

El 30 de gener i coincidint amb el dia de l'arbre, totes les escoles dels municipis que pertanyen al CRA del Penyagolosa van passar un dia molt bonic i ple de bones sensacions.

150 alumnes disposats a gaudir d'un dia diferent i amb els millors dels pro-

pòsits per tindre contacte amb la natura. Per això, cadascun d'ells va plantar un arbre al Magranar, arbres que la Conselleria de Medi Ambient ens va facilitar per dur a terme aquest acte.

Durant tot el matí, els xiquets es van familiaritzar

amb la plantació dels diferents tipus d'arbres que hi havia i després tots junts van marxar al col·legi per dinar. S'ho van passar d'allò més bé.

Ja per la vesprada i aprofitant aquesta trobada, es va celebrar el dia de la Pau. El col·legi d'Atzeneta va

preparar diferents activitats manuals repartides per edats amb símbols de pau.

I per finalitzar aquest dia

de germanor van cantar tots junts al pati de l'escola la cançó que ha creat Toni Fabra amb retocs dels mes-

tres de música Jordi Garcia i Alejandro Pascual per a aquest dia tan especial. Gràcies a tots.

CARNESTOLTES

Ja és tradició fer Carnestoltes a l'escola l'últim divendres del mes de febrer, tots els xiquets del cole es disfressen per fer una desfilada al nostre poble. Aquest any va sortir un dia bo per eixir al car-

rer, mestres i xiquets van fer un recorregut disfressats per a que els nostres veïns pogueren veure tot el que havien amant pare, mares i alumnes. Enguany han sigut ells els artistes de totes les disfresses. Hi

havien pirates, ninotets de whatsapp, cubs de kubik...

Després del tradicional passacarrer, tots junts van gaudir d'una xocolatada organitzada per l'AMPA de l'escola. Quin dia més bonic!!!

ESMORZAR SALUDABLE

No hi ha res més bo que un bon esmorzar, i si és saludable molt millor. A l'escola van preparar dos tallers de menjar saludable on els alumnes van aprendre com es prepara una bona broqueta amb fruites i unes llesques de pa amb tomata, oli i pebre.

L'objectiu d'aquests esmorzars és que els xiquets coneguen quin és el menjar bo per a la salut i diferencien els aliments que no son tan sans per a nosaltres.

Mmmm q deliciós...tots a taula!!!

LA PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS A ATZENETA ÉS UNA TASCA DE TOTS

PABLO VILA

La dita diu que “*els incendis forestals s'apaguen a l'hivern*”, i és veritat, però eixe paràmetre a d' estar sumat a uns altres que constitueixen els fonaments preventius bàsics per a minimitzar l'aparició i propagació dels temuts incendis forestals al nostre poble.

Tots sabem l'estat d'abandonament que tenen les nostres muntanyes. Frases com: “està ple de malea”, “si es pren foc ací ja voràs” les sentim al bar cada dos per tres, però cadascú de nosaltres, fem alguna cosa a nivell individual per a previndre aquesta situació? Ací podriem aplicar la frase tan coneguda en àmbits ambientals com “*actua localment, pensa globalment*”.

Com podem ajudar a nivell de prevenció d'incendis al nostre poble? Qui més i qui menys té un

mas a terme d'Atzeneta. A nivell preventiu és molt important que al voltant del mas hi haja una franja perimetral de 25 metres sense vegetació i dues ruttes-eixides diferents per a realitzar una possible evacuació. Nosaltres ho tenim així? Si és que sí, gràcies, ja que estàs ajudant al teu poble, a la teua societat, a minimitzar el risc d'afectació d'un possible incendi forestal a la teua vivenda o mas. Protegeix la teua casa i ella et protegirà a

tu. Si tots actuem de manera responsable, si tots fem prevenció del que és nostre, les conseqüències seran mínimes.

Huit incendis forestals han afectat el nostre poble desde l' any 2010, sempre en situacions i condicions diferents. Gràcies a la constitució dels **bombers voluntaris d'Atzeneta** podrem tindre una més ràpida actuació davant un d'incendi forestal. La prevenció ens ajuda a tots. Guanyem tots, guanya Atzeneta.

CARBONERO COMÚN

PACO ESTELLER

Nombre castellano:
Carbonero común.

Nombre valenciano:
Totestiu.

Nombre científico:
Parus major.

Clasificación.
Orden Paseriformes familia Páridos-

Hábitat.
Bosques, parques y jardines.

Área de distribución.
Europa, Asia y África.

Características.
Mide unos 14 cm, presenta la cabeza con una franja negra en el centro. El dorso es de color verde amarillento en la zona superior y grisácea en el obispillo. Las remangas son negras con las dos primarias externas orladas de azulado, las timone-
ras externas son blancas. El pico es negro y las patas azul grisáceas.

Vida y costumbres. Anida en las cavidades de los ár-

boles y muros. Ocupan con facilidad nidos artificiales. Realizan una sola puesta, en ocasiones dos. Por 8-14 huevos, que son incubados por la hembra, alimentada por el macho, durante 13-14 días. Las crías nidícolas son alimentadas por los progenitores durante 16-22 días.

PLANTAS MEDICINALES

PACO ESTELLER

ACEBO

NOMBRE CIENTÍFICO:

Lex aquifolium.

FAMILIA:

Aquifoliáceas.

SINONIMIAS:

Grevol, gorosti, acibo.

DESCRIPCIÓN:

Arbusto de tallo y corteza lisa, lampiña y madera dura, hojas verdes con espinas. Florece en abril los frutos son de color rojo.

PROPIEDADES:

Emoliente, febrífugo, tónico, laxante, sudorífico y diurético.

PARTES UTILIZADAS:

Corteja y hojas.

COSECHAR EN:

Primavera-otoño.

COMO SE USA:

Para la salud:

Laxante. Cocimiento de 40 gramos de hojas frescas con un litro de agua. Hervir 10 minutos, colar y tomar una taza después de las comidas.

Vino tónico. Poner 200 gramos de hojas troceadas en un litro de vino dulce. Dejar macerar 15 días. Beber una copita de este vino después de comer y cenar.

LA SOLISPASSA

J. B. C.

És esta una tradició molt arrelada a Atzeneta del Maestrat, a terres del Maestrat i part de l'Alcalatén, que com en altres celebracions rituals ha desaparegut. A l'entrar la Setmana Santa un detall ens cridava poderosament l'atenció, els xiquelos (les xiques és quedaven a casa) , que a l'eixida de l'escola es dirigien per camins i sendes a la cerca de manrubios (manrubio blanc de la família de les labiades) per a donar de menjar a les maces, segons el dit popular.

Col·locats en un muntó, els manrubios eren triturats per les maces de fusta al so d'antigues tonades, esperant eixa antiga tradició en què el Dimecres Sant, el rector, portant un xicotet crucifix beneïra amb l'hisop les portes de les vivendes. En el seu recorregut pels carrers els veïns agenollats en el llindar de les seues cases esperaven veure passar la Solispassa, depositant unes perres a la caldereta de l'escolà, o algun ou en una cistella al mateix temps que un altre arruixava la porta de la casa amb una creu i amb un poc de segó mullat.

Al sacerdot el precedien molts xiquets portadors de maces de fusta amb la qual colpejaven les portes que estaven tancades fins quasi destrossar-les, donant a entendre que els seus veïns isqueren per a besar el crucifix i entregar les seues perres, encara que algunes portes estaven custodiades per dones, granera en mà.

Els xiquelos molt contens anaven cridan i cantant uns versos que deien:

Porta tancà
bona tabalà.
Porta oberta
sempre està certa

Ous al finestró
bastonaes al retó

Ous a la finestra
bastonaes a la mestra

Ous así, ous allà
bastonaes a l'escola

El vicari s'ha perdut
a la Font de la Salut

El vicari xicotet
va a cavall en un burret
a les velles fa caraces
i a les jovens fa ullets.

El vicari xicotet
s'ha comprat un perolet
per a fer-se sopetes
per a ell i pa Peret

La Solispassa encara que fos després de Pasqua, el capellà a lloms d'un *burro* o en *macho* anaven a beneir les masies i els masovers també els obsequiaven amb ous , pollets o alguna perra. La visita del capellà s'aprofitava per a "*traure de Parròquia*".

Agraïments a Eliseu Bellés Centelles

LES INTENCIONS EREN BONES

MARISA MONFERRER SAFONT

Els preparatius de Sant Antoni, la Fira tradicional, la mostra de la caça i la natura, el llibre del Mostassaf, el Castell, els xiquets del col·legi, els bombers voluntaris, l'oratge, la col·lecció de gallines o els bolets de Mari. Atzeneta ha eixit a la televisió autonòmica desenes de vegades i tantes altres a Ràdio 9. Ha aparegut en programes però sobre tot als informatius que eren l'espai amb més audiència. Dos-cents mil valencians podien vore la televisió en eixe moment, quan s'informava d'Atzeneta del Maestrat. Això suposa una repercursió publicitària molt important i gratuïta per a l'ajuntament, els organitzadors dels actes, els comerços, els restaurants o els protagonistes dels reportatges.

Les intencions dels treballadors de Canal 9 eren bones. Volem difondre les tradicions dels nostres pobles. I durant molts anys ho hem fet. I hem tingut en compte les sensibilitats dels veïns. A Atzeneta sempre l'hem anomenada Atzeneta del Maestrat, a pesar de l'adscripció oficial a la comarca de l'Alcalatén. Hem escoltat a la gent en la mesura de les nostres possibilitats i amb les limitacions que suposa estar dins d'una empresa gran, amb seu i responsables a València.

La redacció de Castelló era xicoteta. Amb pocs treballadors i la majoria dels pobles del voltant: Atzeneta, Vilafamés, Vilafranca, Vila-real, Nules, Borriana o Castelló. Gent vinculada també a Les Useres, Xodos, Cabanes, Benlloch, Vistabella del Maestrat, Benafigs

o Morella. A les pantalles s'ha promocionat el turisme rural cap a estos llocs, s'ha donat a conèixer les seues tradicions, els seus monuments, la gastronomia i el medi ambient. I s'ha fet amb tota la il·lusió de qui forma part i es sent un veí més.

Ara ja no hi ha televisió ni ràdio públiques. No veiem ni les notícies d'ací ni L'Alqueria Blanca ni el Medi Ambient. Informació i ficció en valencià elaborat per professionals d'ací i amb protagonistes d'ací. Els treballadors hem fet quilòmetres en cotxe per arribar als pobles més llunyans en ple temporal de neu i de pluja. Hem estat en directe a Fredes per la nit i hem hagut de posar les cadenes al port de Torremiró en plena tempesta un milió de vegades. I sempre teniem la satisfacció de què havíem fet tot el que estava en la nostra mà per a contar el que passava de la millor manera possible, amb actualitat i de la forma més rigorosa.

Els espectadors que seguien l'oratge o els nostres reportatges ho van valorar en el seu moment i així ens ho feien saber. Un mitjà que ens parlava en la nostra llengua i ens arribava el que passava més a prop nostre no es mereix l'oblit i el despreci. I els treballadors encara menys, quan sempre hem fet tot el que hem pogut per a fomentar la tradició, la cultura, la llengua i els nostres pobles. I Atzeneta del Maestrat també ha estat ahí, present a eixa plataforma audiovisual que ho difonia a tot arreu i pel que fa als periodistes i als tècnics, amb les millors intencions.

ESCUT DELS MOLÉS

CARMEN MARÍA PÉREZ-OLAGÜE

El escudo de los Molés se encuentra protegido desde la promulgación del Decreto 571 de 14 de marzo de 1963 de Protección de los escudos, emblemas, piedras heráldicas, rollos de justicia, cruces de término y piezas similares de interés histórico artístico.

Está declarado Bien de Interés Cultural por la Disposición Adicional Primera de la Ley 4/1998, de 11 de junio, del Patrimonio Cultural Valenciano.

Se encuentra en suelo urbano en el casco histórico de la población. En la misma manzana que parte del Recinto amurallado de la población por lo que se encuentra en el entorno genérico de protección del mismo, según establece la Disposición Transitoria Primera de la Ley 5/2007, de 9 de febrero, de la Generalitat, de modificación de la Ley 4/1998, de 11 de junio, del Patrimonio.

El escudo se encuentra en la fachada de una vivienda de tipología popular de tres plantas y cambra. Sobre el arco de medio punto de sillería que enmarca la puerta de acceso y empotrado en el muro de mampostería.

Según Piferrer: “Pedro de Molés, noble y esforzado guerrero procedente de Dinamarca, peleó valerosamente contra los moros del reino de Valencia, y casó con una señora de la casa real de Aragón, por lo cual organizó así sus armas: Escudo partido en pal; 1º. de azur y una cruz patriarcal de plata puesta sobre una rueda de molino; el 2º. de oro y los palos ó barras de Aragón”.

Según los hermanos García Caraffa: “Mosén Jaime Febrer cita a Pedro Molés, originario de Dinamarca, que casó con una señora pariente del Rey Don Jaime II de Aragón y tomó parte en la conquista del Reino de Valencia. Fue heredado en Burriana y Nules, asignándole la renta de las villas de Vinaroz y Benicarló. Su escudo es: De azur, con una rueda de molino de plata con hierros de sable y sumada una cruz también de plata y metropolitana, o sea de dos brazos”.

En la iglesia parroquial de Atzeneta del Maestrat se conserva un óleo con el retrato del Venerable Joan Baptista Bertrán Ahís. La pintura, de un anónimo artista valenciano, fue realizada después de 1626, año en el que el sobrino del Venerable, Pedro Molés Bertrán, hijo de Constanza Bertrán Ahís y de Pedro Mo-

lés, notario de Atzeneta, consiguió privilegios en les Cortes de Monzó. En dicho óleo aparece el escudo que coincide con el objeto de este informe en el 1º cuartel, correspondientes al apellido Moles, según Piferrer, y en el 2º cuartel correspondiente al apellido Bertrán.

En la biografía “Vida y virtudes del Venerable Juan Bautista Bertrán” escrita por Don Juan Villar Domingo, Doctoral de Tortosa, que fue párroco de Atzeneta, se reproduce el escudo de los Moles Bertrán, pero sin el cuartel de las barras.

El escudo que lleva acolada la cruz de Montesa hace referencia a Frey Pedro Molés Sans Redorat Martínez, nacido hacia 1616 en Atzeneta. Ingresó en dicha orden de Montesa como religioso en 1635 (el escudo debió corresponder a éste momento) y falleció en 1693. Fue rector del Colegio de San Jorge, rector de la parroquia de Silla y prior de Burriana. Sus padres fueron Cristóbal Molés Redorat, natural de l'Alcora, y Beatriz Sans, natural de València; sus abuelos paternos: Miguel Cristóbal Molés, natural de Atzeneta del Maestrat, y Esperanza Redorat Porcar, natural de l'Alcora; los abuelos maternos: Jerónimo Sans, natural de Ontinyent e Isabel Ana Martínez, natural de Valencia.

Se trata de un escudo español esculpido en sillar rectangular, dividido en cuatro cuarteles, en el primero una cruz patriarcal puesta sobre una rueda de molino; en el segundo un castillo engalanado con bandera farpada, el tercero cuatro palos ó barras y en el cuarto un perro sentado sosteniendo con una mano un árbol plantado y surmontado por tres flores de lis. Lleva en la bordura el lema NATURAE BONITAS SUO REGI FIDELI AS, apenas legible pero que coincide con el lema del cuadro del óleo conservado en la parroquia de Atzeneta.

Acolada una cruz de Montesa y como

adornos exteriores se timbra con corona de señor, yelmo de frente con celada y penacho y el cordón de presbítero con un fleco a cada costado. En punta un cordero.

BIBLIOGRAFÍA

Cerda i Ballester, Josep.

-Els cavallers i religiosos de l'orde de Montesa en temps dels Àustria (1592-1700). Tesis doctoral. Director: Universidad autónoma de Madrid. 2012.

-Montesa al teu abast: la seua història, monuments i paratges, Montesa, Museu Parroquial i Asociación para la promoción socio-económica Macizo del Caroig, 1999, pp. 51 i 79

Febrer, Mosén Jaime. Trobas. Joseph Berni y Catala. 1739-1784.

García Caraffa, A y A. El solar catalán, valenciano y balear. San Sebastián 1968.

Pérez de los Cobos Gironés, Francisco. Palacios y casas nobles de la provincia de Castellón. Federico Domenech S.A. Valencia 2003.

Piferrer Francisco, Nobiliario de los Reinos y Señoríos de España. Tomo II, página 208, nº 999 Madrid 1857.

Puchol Ten, José Manuel. Cronista de l'Alcora. l'Alcora 1575-1601. Informe.

Villar Domingo, Juan. Doctoral de Tortosa. Vida y virtudes del Venerable Juan Bautista Bertrán. Imp. de Eugenio Subirana. Barcelona. 1930.

AGRADECIMIENTOS:
Al Rvdo.Párroco de Atzeneta
Don José Pla Espinosa
A Don Santiago Agustina

LA FIRA, PASSAT, PRESENT I FUTUR

MARISA MONFERRER SAFONT

La il·lusió de matinar, l'olor a cera a l'encendre el farolet, el fred quan encara és de nit, anar en processó pels carrers del poble i vore eixir el sol mentre esperem al xocolate calent, el millor desdijuni de tot l'any, abans de voltar la fira. Eixes sensacions de la infància les tornem a revivre cada 8 de desembre el dia de la Puríssima. Ara ja no som nosaltres els xiquets, ara ho són els nostres fills. I el dia de Fira ens retrobem amb amics i veïns. Amb ells recorrem "les paradetes" que cada any són més. I provem els bunyols, les figues albardades, els massapans o els torrons.

Una tradició de segles que es remunta a l'any 1.557, quan el rei Carles I va atorgar al poble el permís per a fer fira. El pergamí original que encara es conserva diu que la fira 'comence en la festa de Sant Andreu amb una durada de huit dies'. I fins a Atzeneta contenen que venien firers de totes les comarques veïnes. En eixe moment, era un poble

enmurallat i la torre de la presó ja estava en peu. L'actual ajuntament, que havia sigut antic hospital, s'havia convertit en el palau del senyor de la Setena de Culla. L'església ja s'havia construït però el campanar encara no. Estava l'ermita de Loreto, però ni Sant Roc ni Sant Gregori existien.

El nostre ritual de fira té els orígens al segle XVI, quan els àrabs encara convivia amb els cristians a tot El Regne i el valencià, com havia volgut el rei Jaume I, encara era la llengua de tots, de les institucions, de la justícia i del poble. Així que recrear este escenari històric amb una mostra d'artesanania i oficis antics, gastronomia, agricultura i ramaderia adquireix cada any més valor. Els aurores i la rondalla conviuen amb la festa dels quintos i el ball multitudinari. Tradició i modernitat, majors i joves. Tots, podem disfrutar en present d'una festa que és nostra i que ens recorda els orígens com a poble. La fira es manté més viva que mai i per això podem dir que formarà part també del futur de les pròximes generacions.

JOCS POPULARS I TRADICIONALS

ALEJANDRO BADENES

(Mestre Ed. Física del CEIP Exèrcit de Castelló de la Plana)

L'activitat física és bàsica i necessària per al desenvolupament equilibrat dels éssers humans i per a la salut. Per a les xiquetes i xiquets cobra encara més importància, ja que repercutirà directament en el seu creixement i en la seua qualitat de vida.

Cos només en tenim un i som responsables de cuidar-lo. Per això, hem de fer exercici físic moderat i adequat al nostre nivell i les nostres possibilitats i, si pot ser diàriament, molt millor.

Vivim en un temps i en una societat on no sempre és fàcil trobar temps per a dedicar-lo al nostre cos i a realitzar alguna activitat física. El treball, els horaris escolars i laborals, la pressió a la que estem tots sotmesos, els hàbits alimentaris poc saludables, el sedentarisme... són variables que es converteixen en entrebancs i fan més difícil trobar eixos "moments" per a fer activitat física.

Si ens centrem en els xiquets i xiquetes, malgrat que es fa un gran treball a escola a l'àrea d'Educació Física, les 2 o 3 hores setmanals d'activitat física no són suficients. Per això hem de buscar més "moments" actius.

I el fet de viure en Atzeneta és un privilegi, ja que l'oferta esportiva és prou interessant.

Si busquem un esport federat amb competicions reglades, cal destacar el treball de la U.E. ATZENETA amb tots els equips de futbol base i el primer equip. Si preferim activitats en la natura, el CLUB DE MUNTANYA AT-ZENET organitza, amb molt d'èxit, activitats de senderisme i curses de muntanya.

També tenim la possibilitat d'utilitzar les instal·lacions esportives: el frontó, la nova pista de pàdel, les pistes de basquet i futbol-sala.

Encara que l'oferta és completa, trobem a faltar els "JOCS AL CARRER". Els jocs tradicionals i populars, a banda de ser part del nostre patrimoni cultural, són una bona opció per a fer activitat física saludable i divertida a la vegada.

Però els xiquets/es tenen una agenda saturada: de 10 h. a 17 h. a escola i després alguna activitat extraescolar, més els deures. On trobem una horeta (o mitja) per a que els xiquets estiguen jugant a l'aire lliure amb els seus amics/gues? Complicat.

És aquesta una de les causes que fan que els jocs populars van a poc a poc desapareixent i reduint-se únicament a l'àmbit escolar (Ed.Física). Els videojocs, Internet i els telèfons mòbils tampoc faciliten que el xiquet/a preferisca estar al carrer gaudint amb el Sambori, el Mocadoret, jugant a amagar-se o a "matar" (Cementiri o "Balontiro") amb els seus amics al carrer.

Val la pena esforçar-se per a recuperar aquests jocs. Hem d'ensenyar-los als xiquets i, perquè no, hem de jugar amb ells.

Alguns dels jocs tradicionals més coneguts, a més a més dels citats abans són: Birles, Pica-paret, Boletes ("Caniques"), Potet-potet, Quatre cantons, Tres en ratlla, Corregudes de sacs, Saltar a la corda o a la goma, el Boli-dali (molt típic de Castelló), les trompes, les xapes, el canut, el 7 i mig, "l'arrimadeta", el Soga-tira, els "tres pamets", "Moros i cristians", etc.

I alguns dels jocs que més jugavem al poble fa uns quants anys: "Vàquer", "Tio vareta", Marga (la cadena), "Churro va", "1-2-3 paret" i molts més que us anime a descobrir i recuperar.

A jugar!

CANAL 9

(versió de “Jo vinc d’un silenci” de Raimon)

Jo visc en un silenci
injust i amarg
sense tele que parla
com la gent del camp,
amb governants cecs
que imposen sordesa;

Jo visc en un silenci
antic i molt llarg.
Jo visc en un silenci
que em recorda el passat
vivint al meu poble
amb els ulls tancats;
mentre els polítics
estan treballant
inventant-se excuses
per poder-se justificar.

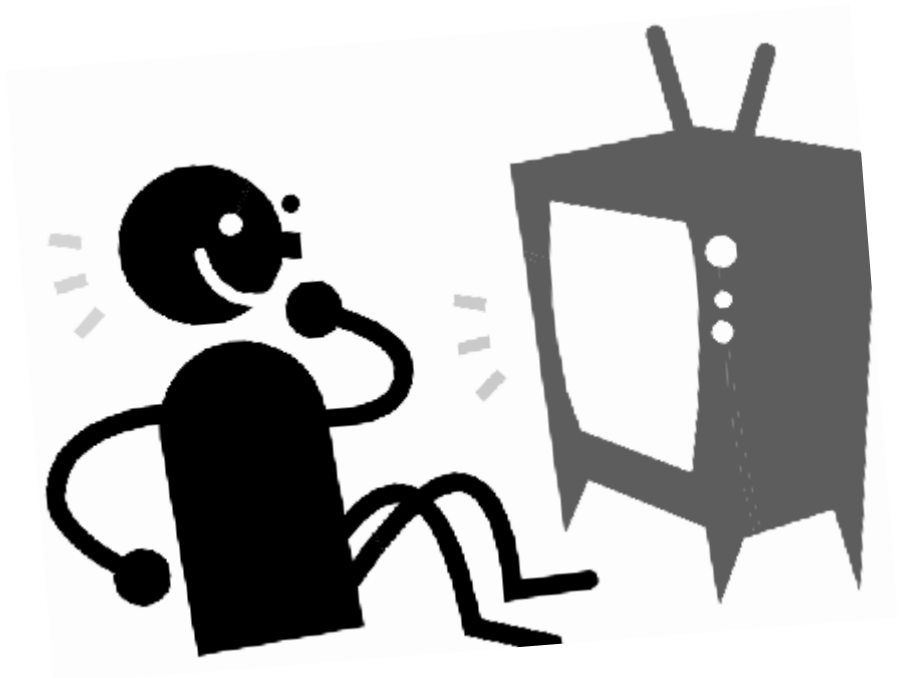
Jo visc en un silenci
que no és resignat,
que no ensenya la llengua
als dibuixos animats.
En nom dels diners
la tele ens han llevat
i, a més, no accepten
haver-la “cagat”.

Jo visc en un silenci
imposat i polititzat,
a gent sense culpa
ni cap maldat,
que sols volem veure
el nostre veïnat
amb la nostra cultura
la nostra identitat.

Jo visc amb un somni
ben viu i despert,
que trencarà el silenci,
que romprà la gent;
que retornarà la tele
que ens han apagat,
reflectint la vida
com és en realitat.

Jo visc en un silenci
injust i amarg,
jo visc en un silenci
que no és resignat.

Un valencià cabrejat

Sabeu on és?

AJUDA'NS A DESCOBRIR EL LLOC QUE US PRESENTEM

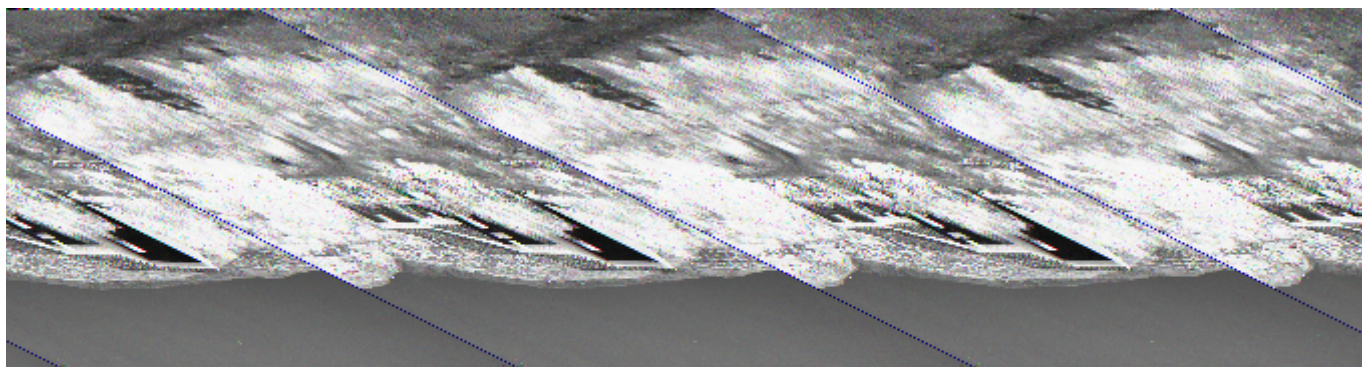
En aquesta secció que és nova al BIM us proposem a tots els nostres lectors una activitat que permetrà descobrir racons amagats d'Atzeneta.

Us deixem una fotografia per a que si sabeu on es troba açó al nostre poble, ens ho

digueu juntament amb una breu explicació del lloc, adjuntant, si us ve de gust, una fotografia recent. Jugueu amb nosaltres?

La primera proposta de lloc la fem en aquesta edició, però el que ens agradaria a la redacció és que d'ara en-

davant proposareu vosaltres (tots els lectors del BIM) el lloc que hem de resoldre entre tots. Un joc que ens pot ajudar a descobrir molts dels racons amagats del nostre poble i que alguns de nosaltres no coneixem. Us animem a participar!!

ELS DARRERS QUATRE MESOS HAN ESTAT MOLT SECS I CÀLIDS

ESTEM VIVINT UNA SEQUERA HISTÒRICA

L'any 2013 va ser càlid i sec. La temperatura mitjana va ser 15'5°C, mig grau per damunt del normal; i les precipitacions recollides van acumular 534 litres, un 85% de la mitjana. Pel que fa a temperatures tots els mesos van ser més calorosos del normal, exceptuant abril, maig, juny i agost. Respecte a les pluges cal diferenciar la primera meitat de l'any molt humida, amb 447 litres que són un 62% més pluja de l'ha-

bitual; dels darrers sis mesos quan sols van ploure 87 litres, un 20 % del que hauria d'haver plogut, en conseqüència trobem la segona meitat de l'any més seca del registre històric, només superada per 1954 quan sols van caure 70 litres. Si analitzem el període des de setembre de 2013 fins al febrer de 2014 la sequera ja es converteix en rècord històric, perquè durant aquest temps han plogut 53 litres, un 16% del normal. A més de la

sequera, de l'any passat cal recalcar com a rècord de calor la temperatura mitjana d'octubre de 18'8 °C i la temperatura màxima absoluta d'un mes de novembre assolida el 6 del passat novembre amb 31'5°C. Cal afegir que la temperatura màxima absoluta de tot l'any passat va ser de 35°C el 25 de juliol, i la mínima de -6°C el 29 de novembre. El 2013 tampoc va nevar cap dia al poble, i ja portem 4 anys sense veure un floc de neu.

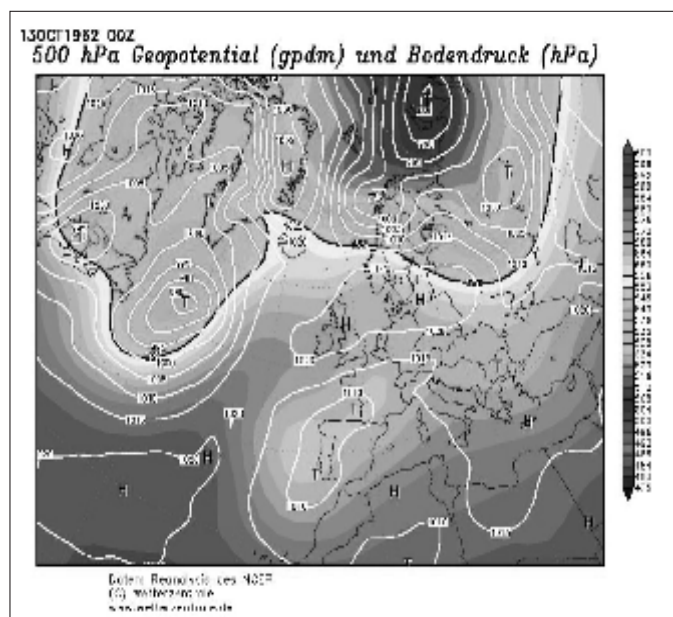
ANÀLISI DE LA “RIUÀ” DEL 1962

Pels danys causats al poble, segurament les pluges d'octubre de 1962 han estat les més recordades pels habitants d'Atzeneta d'aquella època. Tots els que les van viure se'n recorden del que feien aquell diumenge 14 per la vesprada, fet que mostra la importància emocional d'aquella inundació. Analitzaré des del punt de vista meteorològic i amb un testimoni com van ocórrer els fets.

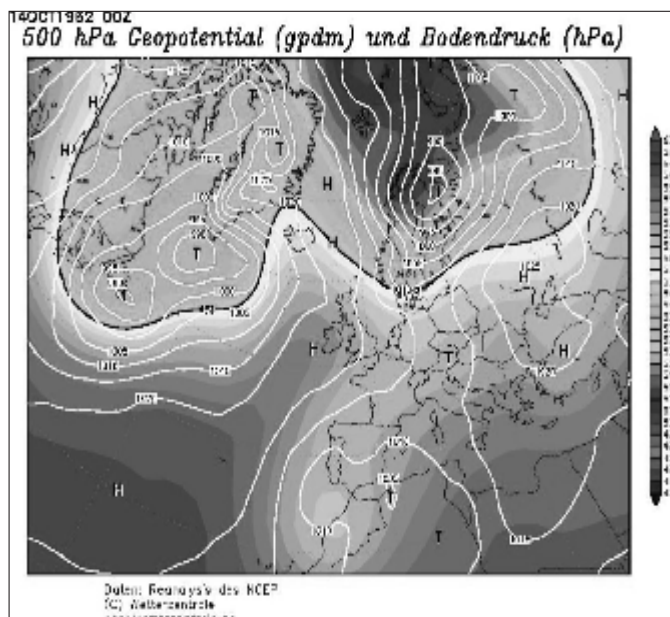
Si estudiem la situació atmosfèrica d'aquells dies es veu clarament que tota la costa mediterrània de la Península Ibèrica es va veure afectada per una DANA o “gota freda”. En els mapes següents de pressió atmosfèrica (línies blanques) i temperatura a 5500m (colors) es veu l'evolució atmosfèrica entre els dies 13 i 17 d'octubre:

El dia 13 s'aprecia com s'ha despenjat una massa d'ai-

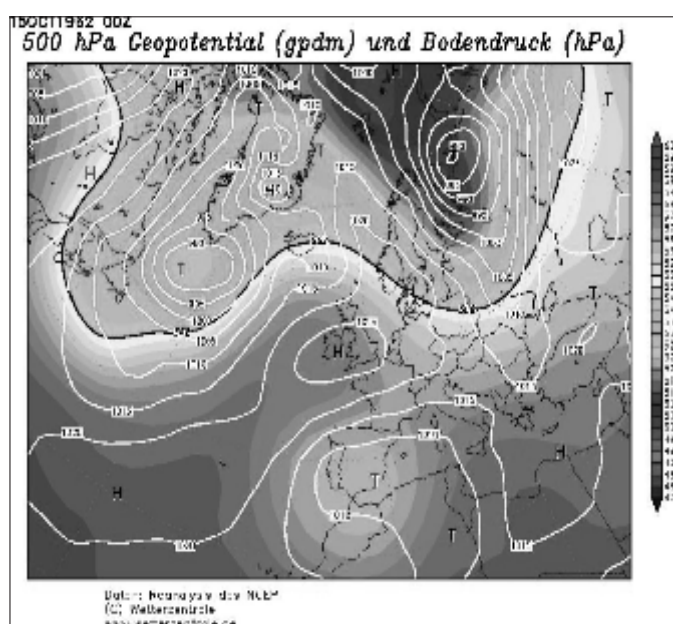
re fred (colors més clars) en front de Portugal i el vent no està molt definit (línies blanques molt separades); per tant, deurien bufar les brises. En aquestes condicions ja hi ha prou inestabilitat per deixar pluges moderades. El dia següent la gota freda se situa al sud de la península Ibèrica i creua l'estret de Gibraltar; en aquesta posició el vent en alçada i, per tant, el moviment

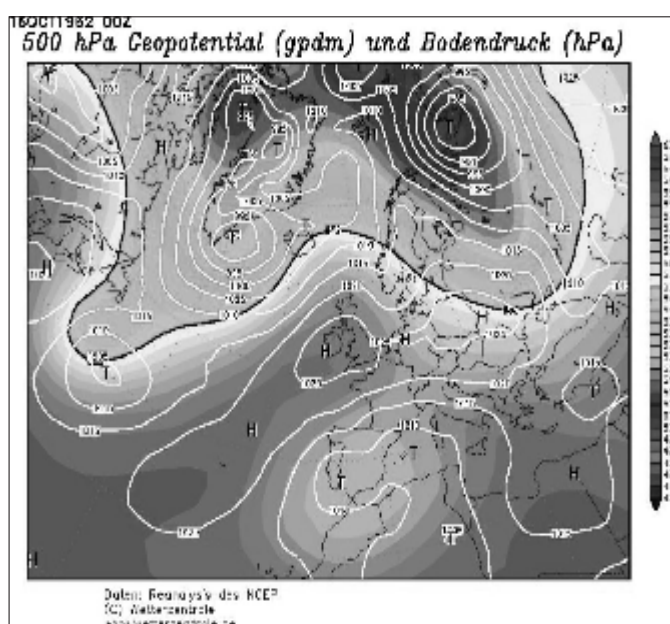
Dia 13 d'octubre

Dia 14 d'octubre

Dia 15 d'octubre

Dia 16 d'octubre

Octubre 1962	Dia 13	Dia 14	Dia 15	Dia 16	Dia 17
Pluja (litres/m2)	28	215	81	109	32
T màx / T mín	23°C / 13°C	19°C / 13°C	18°C / 13 °C	17°C / 12°C	19°C / 12°C

dels núvols és de sud-est a nord-oest, i xoquen frontalment amb les muntanyes de la província de Castelló que fan efecte palanca i disparen el creixement dels núvols. A més, es forma una petita depressió

davant les costes de Múrcia que impulsa vent de llevant (les línies blanques vénen del mar) i aporten més humitat i energia per fer ploure torrencialment. La suma d'aquestes condicions provocaren la tro-

nada que va afectar Atzeneta la vesprada del 14 d'octubre, que es va quedar enclavada per les muntanyes a sobre nostre sense moure's ni desgastar-se durant unes dues o tres hores. Va deixar 215 litres, com a mínim,

perquè el meu avi Joaquim Monfort m'explicava que el pluviòmetre se n'èixia per dalt, per tant, devia ploure més. Els efectes d'aquesta intensitat tant elevada de pluja es van agreujar per unes rames de figuera que va taponar el barranc de l'Aiguanova, que es va desbordar i inundar bona part del poble. Els mapes dels dos dies següents mostren com la gota freda es situa en la nostra vertical mantenint la inestabilitat, però el vent de llevant afluixa un poc (les línies blanques a sobre nostre es separen) i ja no aporta tanta humitat que faci de combustible per provocar pluges tant intenses; encara així va ploure molt durant els dies 15, 16 i 17. A continuació es mostren les dades de pluja i temperatura d'aquells dies:

En total es van arregar **465 litres**. Altres reculls de pluja d'aquell episodi en pobles veïns són: 393 litres a Xert ; 357 litres a Catí i 337 litres a Castellfort.

A continuació, es redacta la vivència de Pepe Escrig, de 95 anys, que mai oblidarà aquell dia:

“Era diumenge, la nit passada no havia dormit gens perquè aquella matinada va nèixer la meua filla Maria. Després de dinar me’n vaig anar al bar de Peris, a la carretera Castelló. No portava paraigües perquè no plovia i

no feia compte d'estar molt de temps, ja que volia gitar-me a dormir. Es va posar a ploure molt fort, serien les 2 o 3 de la vesprada, no va ploure molta estona. Quan va parar no vaig poder tornar a casa pel carrer la Font perquè pel Barranc baixava molta aigua. Vaig haver de travessar al carrer Loreto pel molí de “Mano”, vaig pujar pel Calvari i després de creuar el barranc vaig eixir al carrer Xodos, on l'aigua que baixava m'arribava als genolls. Quan vaig arribar a casa l'aigua entrava per la porta del carrer la Font i eixia pel carrer la Puríssima, i això que l'entrada de la casa pel carrer la Font està mig metre més alta que el carrer, de manera que per eixe carrer baixava un metre d'aigua molt roja. Dins de casa hi havia més d'un pam d'aigua i les cadires i les taules de l'habitació del telèfon flotaven. La culpa

va ser d'unes figueres que es van podar al barranc de l'Aiguanova, que van ser arrossegades per l'aigua i van taponar el pontet que hi havia davant del calvari, de manera que tota l'aigua del barranc se'n va eixir per dalt i va baixar pel carrer la Font i el carrer del Barranc. A casa Linares l'aigua que entrava pel carrer la Font va arrossegar tots els productes de drogueria, pintures,... i els va traure pel carrer la Puríssima. A la casa que hui és de Remedios es va afonar un revoltó i l'home de Trinidad “la carabinera” es va quedar penjat a un cabiró. A l'antic escorxador (matadero) l'aigua va entrar i es va emportar les taules. Davant de l'abeurador de la font es va fer un gorgonxo de quasi dos metres de fondo. Pel carrer Xodos també baixava molta aigua que se n'anava pel Cagandero i baixava pel carrer de la Vall

de Verdunc, on també va fer mal. A Juanito “el Maiol” li va caure la casa i se li va ofegar el matxo. Més tard, l'alcalde que era Paco “el panader”, va fer un “bando” perquè acudirem tots a llevar el fang de la placeta de la font i perquè arreglarem el gorgonxo. L'encarregat de fer treballar era José Mateu i ho vam netejar molt prompte. Jo no recorde al poble una altra ploguda tan forta, però un dia que baixàvem a Castelló, era el dia Santa Teresa, a la recta de la Montalba l'aigua anava mig metre per damunt de la carretera i ens va entrar l'aigua dins del cotxe”.

Altres testimonis m'han dit que al Barranc van caure quatre cases, a casa de Medall l'aigua se li va emportar també els productes de la tenda, i al gorgonxo de la font van caure Encarnación “la Figa” i la seua filla Àngels, i sort a Arsenio que les va traure.

He recollit algunes cròniques de premsa que parlen d'aquelles inundacions a la província de Castelló:

“El cielo ennegreció. Co-

menzó a llover el sábado, 13 de octubre. El lunes 15 el agua anegaba las calles y plazas de Castellón, desde el centro hasta los arrabales. Por el norte y por el sur. Era el año 1962.”

“El dios de la lluvia lloró amargamente sobre la capital de la Plana. Cuentan las crónicas del Mediterráneo de entonces que el cauce del río Seco también se desbordó y la furia del líquido elemento penetró por el casco urbano hasta adentrarse en la misma puerta del Sol o la plaza de la Paz. Por la gravedad de las inundaciones las autoridades locales de la época en contacto directo con Madrid consiguieron la

declaración de zona catastrófica.”

“Entre los días 13 a 17 de octubre de 1962 precipitaron casi 400 mm, de los cuales, al menos 273, se recogieron entre los días 14 y 15, con una intensidad diaria máxima de más de 210 mm. Esta gigantesca tromba de agua provocó el desbordamiento del río Seco en dos puntos diferentes, inundándose los barrios del oeste de Castellón, por lo que unas 200 familias tuvieron que ser evacuadas. La marjal y la zona arroceras también sufrieron graves inundaciones que provocaron el desalojo de numerosas personas. Estas lluvias ocasionaron, por segunda vez, desde su inauguración en 1925, el desbordamiento de la presa de Maria Cristina.”

Espere que pluges tan intenses no es tornen a repetir, encara que al nostre clima mediterrani aquestes pluges torrencials són recurrents al cap d'uns quants anys.

Melchor Rovira Monfort
Fotos cedides per Pepe Medall

Atzeneta en imatges

Racó fotogràfic

